

УДК 911.9:477.82:004.91(075.8)

Ільїна О.В.,  
кандидат географічних наук, доцент,  
доцент кафедри туризму та готельного господарства  
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки

Бояр Л.П.,  
магістрант кафедри туризму та готельного господарства  
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки

## МОБІЛЬНИЙ ДОДАТОК «LUTSK CITY GUIDE»: ОБҐРУНТУВАННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ В ТУРИСТИЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Розглянуто значення інформаційних технологій у туристичній діяльності. Визначено сутність та перспективи використання мобільних додатків у туризмі. Проаналізовано досвід впровадження програм для мобільних пристроїв, зокрема аудіогідів, провідними туристичними центрами України та оцінено перспективи реалізації даної технології на прикладі міста Луцька. Розглянуто теоретичні та практичні рекомендації щодо розробки авторського мобільного додатку і його значення для підвищення туристичної привабливості території.

**Ключові слова:** інформаційні технології, мобільний додаток, аудіогід, туризм, Луцьк.

Рассмотрено значение информационных технологий в туристической деятельности. Определена сущность и перспективы использования мобильных приложений в туризме. Проанализирован опыт внедрения программ для мобильных устройств, в частности аудиогидов, ведущими туристическими центрами Украины и оценены перспективы реализации данной технологии на примере города Луцка. Рассмотрены теоретические и практические рекомендации по разработке авторского мобильного приложения и его значение для повышения туристической привлекательности территории.

**Ключевые слова:** информационные технологии, мобильное приложение, аудиогид, туризм, Луцк.

### Ilyina O.V., Boiar L.P. MOBILE APPLICATION "LUTSK CITY GUIDE": GROUNDS AND PERSPECTIVES OF USE IN TOURISM ACTIVITIES

The importance of information technologies in the tourist sector has been considered. The essence and the prospects of using mobile applications in tourism have been determined. The experience of the mobile applications implementation, in particular audio guides by the leading tourist centers of Ukraine, has been analyzed and the implementation prospects of this technology based on the example of the city Lutsk have been estimated. The theoretical and practical recommendations for the development of the author's mobile application and its importance for increasing the tourist attractiveness of the territory have been described.

**Key words:** information technology, mobile application, audio guide, tourism, Lutsk.

**Постановка проблеми.** У сучасних умовах спостерігається тенденція до збільшення кількості користувачів мобільними пристроями (телефонами, планшетами та смартфонами), що суттєво розширює можливості роботи з інформацією. Актуальним є опанування інноваційних інформаційних технологій з метою залучення нових користувачів та розширення спектру туристичних послуг.

**Аналіз останніх досліджень і публікацій.** Особливості використання інноваційних маркетингових інструментів розглядалися О. Грищук та А. Тищенко [1]. Питання мобіль-

ного телефону як сучасного інструменту комунікації з'ясовані у праці О. Лобовікової [9]. Окремі аспекти щодо розробки мобільних путівників розглянуто В. Пасічник та В. Савчук [10]. Забезпеченню інформаційної та рекламної діяльності міста Луцька присвячені окремі праці [2–8]. Інформаційні продукти є новим засобом організації туристичного обслуговування і потребують узагальнень та розробки практичних рекомендацій на національному та регіональному рівнях.

**Постановка завдання.** Метою написання статті є узагальнення результатів розробки мобільного додатку «Lutsk City Guide» як меха-



нізму вдосконалення туристичної діяльності міста, обґрунтування його значимості, структури та інформаційного наповнення.

Відповідно до мети поставлено такі завдання: оцінити значення інформаційних технологій у туристичній діяльності; визначити сутність та перспективи використання мобільних додатків у туризмі; проаналізувати досвід впровадження програм для мобільних пристроїв, зокрема аудіогідів, провідними туристичними центрами України; оцінити перспективи реалізації даної технології у місті Луцьку.

**Виклад основного матеріалу дослідження.** Туризм – це сфера господарського комплексу, що забезпечує десяту частину світового валового продукту. Ця галузь розвивається швидкими темпами і в найближчі роки може стати найбільш важливим сектором підприємницької діяльності. Значення туризму для національної економіки України поки що є незначним. Сьогодні вітчизняна туристична галузь потребує застосування сучасних методів управління, які уможливають виживання в конкурентній боротьбі на світовому туристичному ринку. Один зі шляхів подолання проблеми – використання сучасних інформаційних технологій, які надають широкий спектр можливостей – від інтернет-бронювання готелів та авіаквитків до створення туристичних порталів та мобільних додатків. Вже сьогодні 48% населення Землі має доступ до Інтернету. В Україні цей показник становить 56%. Число наших співвітчизників, які користуються Інтернетом, щодня збільшується. Пристрої, через які люди заходять в Інтернет, змінюються. Якщо раніше це були переважно комп'ютери, то сьогодні стрімко зростає частка мобільних приладів (рис. 1–2).

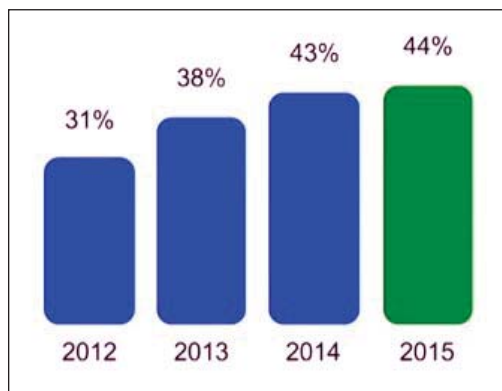


Рис. 1. Відсоток осіб, що користуються

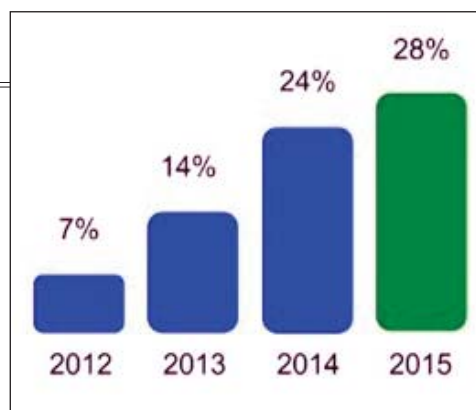


Рис. 2. Користувачі мобільних пристроїв [13]

Можна виділити ряд чинників, які вплинули на зростання популярності мобільних пристроїв серед населення: технологія бездротового зв'язку – Wi-Fi; високошвидкісний мобільний доступ до мережі Інтернет (3G); доступність та функціональність мобільних гаджетів; спосіб життя населення тощо. Мобільними пристроями користуються не лише молоді люди. Все більше людей старших поколінь також приєднуються до цього мобільного тренду (рис. 3). Всі галузі людської діяльності, зокрема й сфера обслуговування, відрізняються зростанням числа пошукових запитів з мобільних пристроїв.

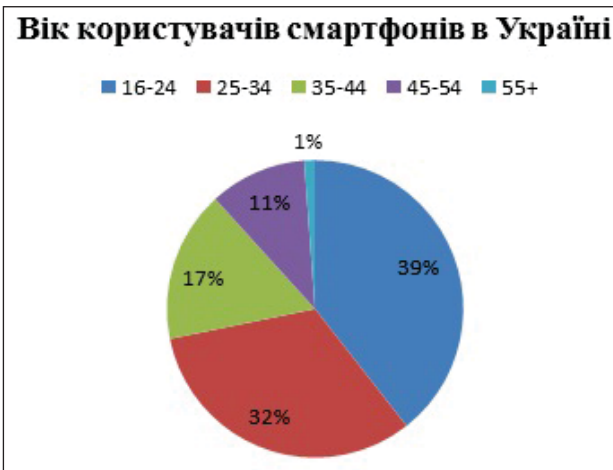


Рис. 3. Вік користувачів смартфонів в Україні [13]

Отже, враховуючи тенденцію зростання кількості користувачів мобільними телефонами та планшетами, для туристів актуальним є опанування інноваційних інформаційних технологій, зокрема мобільних додатків.

Середньостатистичний власник смартфона проводить 3 години 40 хвилин в день перед його екраном – з них 90% часу в додатках і

тільки 10% – у браузері. З точки зору бізнесу мобільний телефон має величезний потенціал для контакту з потенційним споживачем, адже мобільні додатки сприяють залученню та підвищенню лояльності клієнтів, відкривають нові можливості для реклами та комерції.

Мобільні додатки – комп'ютерні програми, створені спеціально для використання в мобільному телефоні, смартфоні або планшеті, які призначені для виконання того чи іншого завдання [12]. Вони завантажуються в Google Play чи App Store та зберігаються в пам'яті телефону. Перевагами мобільних додатків є можливість їх запуску з робочого столу, мож-

ливість роботи без підключення до мережі Інтернет, зручний інтерфейс тощо. Мобільні додатки поділяють на розважальні, комунікаційні, навігаційні, довідкові та прикладні.

Мобільний додаток, у порівнянні з мобільним веб-сайтом, має як переваги, так і недоліки. Мобільний веб-сайт – це спеціалізований сайт, адаптований для перегляду та функціонування на мобільних пристроях (табл. 1).

Перспективним напрямом на ринку додатків для мандрівників є аудіогіди – зручний варіант для самостійного знайомства з міськими пам'ятками. Провідними туристичними центрами України (Київ, Львів, Одеса

Таблиця 1

**Переваги та недоліки мобільних додатків [11]**

Переваги	
1. Зручний інтерфейс	Мобільний додаток тісно інтегрований з платформою (iOS, Android, Windows Phone), тому має найбільш близький до ОС та звичний для користувачів інтерфейс
2. Швидкість	Веб-сайти суттєво уступають додаткам з точки зору швидкості функціонування. Браузери мобільних пристроїв не відрізняються високою продуктивністю
3. Інтеграція з платформою	Додаток має набагато більше можливостей для доступу до мобільного пристрою
4. Підключення до мережі Інтернет	Веб-сайт потребує постійного з'єднання з мережею. Додаток може здійснювати роботу без підключення
Недоліки	
1. Фрагментація	Для реалізації проекту на всіх платформах необхідно розробити додаток для кожної платформи окремо. При цьому на кожній із них – своє середовище, мова розробки, стандарти інтерфейсу. У випадку веб-сайту одна версія покриває потреби всіх платформ
2. Ресурси	Спеціаліста для розробки мобільного додатку знайти дещо складніше, ніж веб-розробника. Крім того, розробка додатку коштує дорожче, ніж створення веб-сайту
3. Публікація	Додатки тієї чи іншої платформи мають прив'язку до відповідного магазину (AppStore, Google Play). Веб-сайт відрізняється кращою доступністю: достатньо відкрити браузер і ввести адресу

Таблиця 2

**Мобільні додатки туристичних центрів України**

Місто	Приклади	
	Назва	Коротка характеристика
Київ	yiv City Guide»	Дев'ять пішохідних екскурсій з текстовим та аудіосупроводом
	«Путівник по Києву»	Інформація щодо планування поїздки та прибуття до столиці, організації дозвілля, харчування, транспортування тощо
Львів	«Львів-аудіо»	Велика кількість текстової та аудіоінформації про туристичні пам'ятки
	«Львів-екскурсії та квести»	Авторські екскурсії з елементами квесту
Одеса	«Путівник по Одесі»	Базова інформація про туристичні можливості міста
	«Одеса Гід»	Путівник та карта Одеси



тощо) розроблено ряд програм для мобільних пристроїв, призначених для спрощення перебування мандрівників та забезпечення їх базовою інформацією про туристичні можливості території (табл. 2).

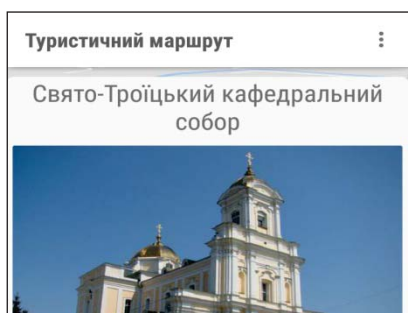
Впровадження інноваційних інформаційних технологій є актуальним і для Луцька. Місто є важливим туристичним центром не лише історичної Волині, але й України. У його межах знаходиться Державний історико-культурний заповідник, який містить 129 пам'яток архітектури місцевого та національного значення [14]. З огляду на великий туристичний потенціал міста, нами розроблений мобільний додаток «Lutsk City Guide».

«Lutsk City Guide» – це туристичний путівник міста Луцька, який дозволяє проводити екскурсії без допомоги екскурсовода та надає інформацію про головні історико-культурні пам'ятки обласного центру, об'єднані в цілісний маршрут під назвою «Луцьк на відстані дотику». Планується, що в майбутньому мобільний путівник поповнюватиметься новими тематичними екскурсіями.

«Lutsk City Guide» є аудіогідом, оскільки текстову характеристику основних туристичних локацій доповнено аудіосупроводом. Інформація та аудіосупровід за маршрутом доступні двома мовами – українською та англійською, що створює передумови для розширення цільової аудиторії потенційних споживачів продукту (рис. 4).

Туристичний путівник має вбудовану функцію геолокації, що дозволяє реагувати на рух користувача. Це означає, що під час переходу від одного об'єкту до іншого відбувається автоматична зміна інформації. Крім того, додаток дозволяє прокласти шлях від місця знаходження особи до обраної туристичної точки.

З метою візуального представлення маршруту «Луцьк на відстані дотику» було розроблено інтерактивну карту. Вона дозволяє користувачеві ідентифікувати власне місцезнаходження, ознайомитися з розташуванням туристичних об'єктів, а також демонструє найбільш зручний шлях проходження маршруту (рис. 5).



**Рис. 4. Контент мобільного додатку «Lutsk City Guide»**

На сьогодні туристичний маршрут «Луцьк на відстані дотику» передбачає відвідування 15-ти історико-культурних об'єктів (табл. 3).

Таблиця 3

**Історико-культурні пам'ятки, включені до туристичного маршруту «Луцьк на відстані дотику»**

№ з/п	Історико-культурна пам'ятка
1.	Луцький замок
2.	Будинок Пузини
3.	Монастир бригіток
4.	Вежа Чарторийських
5.	Монастир єзуїтів та кафедральний костел святих апостолів Петра і Павла
6.	Монастир шариток
7.	Будинок родини Косачів
8.	Монастир домініканів
9.	Синагога
10.	Будинок Голованя
11.	Лютеранська кірха
12.	Покровська церква
13.	Архітектурний комплекс Луцького братства
14.	Монастир тринітаріїв
15.	Свято-Троїцький кафедральний собор

**Висновки з проведеного дослідження.**

Індустрія туризму потребує впровадження сучасних інформаційних технологій, тому за останні десятиліття зазнала значного впливу науково-технічного прогресу. Мобільний телефон та мережа Інтернет дали змогу створювати загальнодоступну, надзвичайно інформаційно змістовну, та, порівняно з іншими інформаційно-технологічними системами, дешеву й швидко інформаційну інфраструктуру.

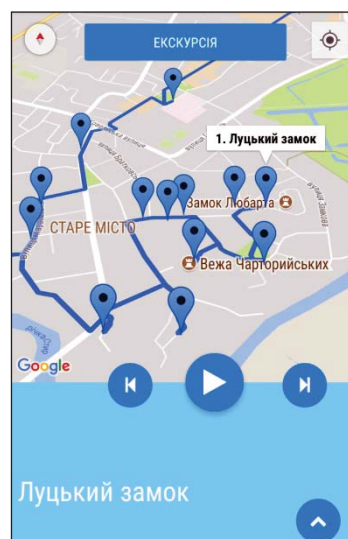


Рис. 5. Скріншот мобільного додатку «Lutsk City Guide» (версія 8. 2018)



**Рис. 5. Туристичний маршрут  
«Луцьк на відстані дотику»**

Використання сучасних інформаційних технологій є невід'ємною частиною розвитку туристичної сфери міста Луцька. Розроблений мобільний додаток «Lutsk City Guide» дозволить користувачам переглядати цікаві туристичні локації, читати короткий опис про них, слухати аудіо та відслідковувати своє місце розташування на карті.

**ЛІТЕРАТУРА:**

1. Гришук О.К., Тищенко А.М. Обґрунтування використання інноваційних маркетингових інструментів у сфері автомобільного туризму. Економіка та управління на транспорті. 2015. Вип. 1. С. 45–57.

2. Ільїн Л.В., Моклиця Ю.В. Комплексний аналіз і планування розвитку туристичного продукту міста Луцька. Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки. Географічні науки. 2011. № 9. С. 124–129.

3. Ільїна О.В., Луговська Л.П. Знакування історико-культурних об'єктів міста Луцька за допомогою технологій QR-кодування. V Миколаївські читання: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (Луцьк, 12–13 травня 2016 р.). Луцьк: Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, 2016. С. 122–125.

4. Ільїна О.В., Луговська Л.П. Авторський веб-сайт «Туристичний Луцьк» як інструмент підвищення ефективності туристичної діяльності. Географія та туризм: Наук. збірник. 2016. Вип. 38. С. 115–123.

5. Ільїна О.В., Луговська Л.П. Перспективи використання QR-кодування у туристичній діяльності (на прикладі міста Луцька). Географія та туризм: Наук. збірник. 2016. Вип. 36. С. 117–126.

6. Ільїна О.В., Луговська Л.П. Роль інноваційних та інформаційних технологій у туристичній діяльності (на прикладі авторського веб-сайта «Туристичний Луцьк»). Інноваційні технології розвитку у сфері харчових виробництв, готельно-ресторанного бізнесу, економіки та підприємництва: наукові пошуки молоді: Всеукраїнська науково-практична конференція молодих учених і студентів, присвячена 50-річчю заснування ХДУХТ, 6 квітня 2017 р.: (тези у 2-х ч.); редкол.: О.І. Черевко та ін. Харків: ХДУХТ, 2017. Ч. 2. С. 231.

7. Ільїна О.В., Бояр Л.П., Квачук Т.В. Туристичний бренд як інструмент підвищення іміджу і туристичних можливостей України. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Географічні науки». 2017. Вип. 7. С. 185–191.

8. Ільїна О.В., Луговська Л.П. Удосконалення системи інформаційного забезпечення туристів за допомогою сучасних технологій (на прикладі міста Луцька). Перспективи розвитку туризму в Україні та світі: управління, технології, моделі: колективна монографія. Видання третє. Луцьк: ІВВ Луцького НТУ, 2017. С. 58–72.

9. Лобовікова О.О. Мобільний телефон як інструмент комунікацій у сучасному українському суспільстві. Соціальні технології: актуальні проблеми теорії та практики. 2013. Вип. 57. С. 102–108.

10. Пасічник В., Савчук В. Система баз даних та знань туристичних мобільних путівників. Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Комп'ютерні науки та інформаційні технології. 2016. № 843. С. 154–164.

11. Мобільний веб-сайт чи мобільний додаток. URL: <https://habrahabr.ru/post/168843>

12. Мобільні додатки в бібліотечній діяльності: зарубіжний досвід. URL: <http://conference.nbu.gov.ua/report/view/id/838>

13. Мобільні пристрої та інтернет в Україні: статистика і тренди. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=8hjwTg04CAw&index=6&list=PLoEUqoMf4fkEiOYifwtqPjwIli8k-l6pX>

14. Про Програму розвитку туризму у місті Луцьку на 2015–2016 роки. URL: <https://document.org.ua/pro-programu-rozvitku-turizmu-u-misti-lucku-na-2015-2016-rok-doc213292.html>